

Taxon *Calathea makoyana*

Název taxonu	Calathea makoyana
Vědecký název taxonu	Goeppertia makoyana
Jména autorů, kteří taxon p...	(Morren) Borchs & Suárez (2012;...
Český název	(syn. Calathea makoyana)
Synonyma (zahradnický pou..	Calathea makoyana Morren, Maranta olivaris Hort.ex Gard.Chron.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Ctenanthe setosa

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Neotropická květenná říše a Amazonská oblast
Biogeografické regiony - po..	Brazílie (Pará, Espírito Santo)

Zařazení

Fytcenologický původ	efylofyt - nížinné deštné lesy (formace typu mata atlantica)
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Hemikryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatá bylina s kose vejčitými, dlouze řapíkatými, vzpřímenými listy
Kořen	adventivní kořeny
Výhony	bezlodyžné rostliny s podzemními oddenky
Listy	dlouze řapíkaté (poměr délky řapíku k čepeli proměnlivý v ontogenezi), hrotnaté, široce vejčité, asymetrické čepele až 0.4 m dlouhé, na průsvitně bělavém podkladě s elipčitými, shora olivovými, vespod purpurovými skvrnami zpevňujícími stejně zbarvenou síťku nervatury
Květenství	vejčité klasy se zelenými, spirálně sestavenými listeny a asymetrickými bílými, růžově stínovanými květy se staminodiemi nápadnějšími tepalů (plodná je jen polovina jediné tyčinky)
Květy	oboupohlavné, asymetricky trojčetné, bílé, na slabě vyvinutých petalech růžově stínované, nápadná petaloidní staminodia zformovaná v labellum (plodná je jen polovina jediné tyčinky)
Plody	dopsud neznámé
Semena	dopsud neznámá
Možnost záměny taxonu (+..	svérázný taxon, jen stěží zaměnitelný - v listové kresbě podobné

Goeppertia lancifolia (Boom) B.& S. (C.insignis Hort.) a Goeppertia wiotii (Morr.) B.& S. (listy u obou zvlňněné, u první úzce kopinaté, u druhé protáhle vejčité) mají olivové skvrny na podkladě zelenavém a neprůsvitném, bez probarvené nervatury a vespod zcela purpurové

Dlouhověkost krátkověká

Doba kvetení

Doba kvetení - poznámka data nedostupná, v kultivaci zpravidla nekvete

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín ✓

Faktor světla - stín ✓

Faktor světla - poznámka 10-20 klux, od 25 klux nutno stínit; k udržení kvality v bytech nejméně 0.8-1.2 klux

Faktor tepla množení 22°C-24°C na spodním teple, produkce v létě 20°C-24°C, ani v noci ne pod 18°C, v zimě dle osvětlení 18°C-22°C

Faktor vody voda nejlépe středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr; přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK

Faktor půdy propustný lehký substrát - provzdušněný borkou, perlitem; pH 4.5-6.0, EC do 1.2 mS/cm

Faktor půdy - vápnostřežný ✓

Užitné vlastnosti

Choroby a škůdci bakterie (Pseudomonas), početné askomycety (Fusarium, Pythium, Rhizoctonia, Colletotrichum; Leptosphaeria, Mycosphaerella, Phomatospora, Bipolaris, Drechslera); ze škůdců štítenky (Diaspis, Pulvinaria), roztoči (Steneotarsonemus, Polyphagotarsonemus), molice (Trialeurodes), třásněnky (Frankliniella), háďátka (Meloidogyne)

Doporučený spon pro výsad.. produkce v hrnkách: 22-36 hrnků na m² nebo méně, dle velikosti zboží

Množení

Množení Řízkování, Bazální řízky, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)

Množení - poznámka řízky se rozumí vrcholové části oddenků s pupeny, na rozdíl od oddělků zpravidla bez kořenů

Mezihrnky 8-10 cm v případě přehrnkování do 16-20 cm hrnků k dopěstování

	velkých rostlin
Konečné hrnky	zakořenělé oddělky do 10-12 cm hrnků nebo bazální řízky po dvou do těžče, po třech do 15 cm hrnků
Květní tvorba	pravděpodobně krátkodenní, exaktní data nedostupná, nicméně pro produkci bezvýznamná
Doba kultivace	hrnkové kultury: menší rostliny z oddělků cca 6-8 měsíců (v hrnkách 10-12 cm), velké rostliny (16-20 cm hrnky) až 18 měsíců

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky	VBN 2010: 4.64 mil.prodaných hrnků Calathea celkem (9.56 mil.eur) - 30. pozice mezi hrnkovými rostlinami; 2005: ještě 6.64 mil.prod.hrnků, z toho jen 131 tis.rostlin (292 tis.eur) C.makoyana
Poznámka	AGM 1993 (spolu s C.lancifolia a C.zebrina)
Odkazy	<ul style="list-style-type: none"> • Schumann K. (1902): Marantaceae. Das Pflanzenreich IV.48, Verl.W. Engelmann, Leipzig -- -- Stahn B.& al. (1987): Grünpflanzen in Tabellen und Übersichten. VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin -- Borchs. Kristensen F. & al (2012): Molecular phylogeny a

Grafické přílohy

